

ZILVER BLAD

- 07 *Meer oog voor natuur en landschap*
- 09 *GroenPlus nu ook in partijbestuur*
- 10 *Zorg en welzijn coöperatief organiseren, goed idee*
- 12 *Stop leeftijdsdiscriminatie*
- 13 *'Respectvol naar mekaar luisteren' (Pat Patfoort)*

LENTE
2017

Een woordje vooraf

De lente liet lang op zich wachten. Of zijn we te ongeduldig geworden? En gunnen we de seizoenen niet langer hun vrije loop? Hoe dan ook: Vrouw Zon hoeft zich niet te schamen en mag zich, wat mij betreft, hullen in een fleurig lentetoiletje...

Lente en voorjaar, ze zetten ook alles terug in beweging. Ze nodigen ons uit om buiten te komen en te bewegen. Overigens... bewegen in de ruimste zin van het woord. Zilverblad lente is dus een 'mobiel' nummer geworden, waarin de combinatie fiets-trein, autodelen voor ouderen en (be)veilig(d)e voetpaden extra aandacht krijgen.

Achteraan vind je meer info over enkele GroenPlusactiviteiten die je zullen interesseren en waarbij je heel wat kan opsteken.

Wie onlangs 55 is geworden, vindt Zilverblad voor het eerst in zijn bus.

Groen heeft namelijk een aparte werking voor 55-plussers: GroenPlus. Met onze activiteiten willen we een brug slaan tussen Groen en de zeer uiteenlopende ouderenwereld. Er is de sandwichgeneratie die het vaak heel druk heeft met job, kinderen, ouders en een politiek engagement daar bovenop. Er zijn de babyboomers en de generatie mei '68. En dan heb je ook nog de mensen van voor de oorlog. Wat we allemaal gemeen hebben, is veel ervaring. En die willen we positief inzetten, o.a. via GroenPlus, waarvan Zilverblad het uitgangbord is. We hopen dat ons blad je bevalt; maar als je het liever niet ontvangt, laat het ons weten.

oefening in bewegen

ik heb de woorden naast hun papier gelegd en anders gekozen: weg uit deze stoel en het strand op tot Wenduine

jouw heupen en mijn knieën ze weigerden een schuine grond, zochten zandplaten waterpas

naast ons de grote plas waarop meeuwen zaten die plots bewogen alsof een steen ze schrikken deed

is het einde dan geen steen die ons heeft nagezeten en dan de verstening tot zerk

komaan, stilaan mag je het weten: we moeten bewegen, aan het werk

Met trein én fiets kom je verder

Als Groene spring je regelmatig op de fiets. Naar de bakker, naar het werk: dat is bekend. Maar hoe fiets je recreatief? Ter plaatse een (knooppunten) rondje, of verder met de auto en dan een rondje?

Waarom niet zonder auto, maar met de trein? Je neemt bv de trein tot Dinant en fietst dan op het jaagpad langs de Maas tot Namen. Vandaar keer je terug per trein.

Wat zijn de voordelen?

Milieuvriendelijk, relax rijden, zonder files of autodrukke, naar je bestemming. En je hoeft geen rondje te fietsen. Dat is moeilijk in Wallonië en ook in de meeste landen waar geen knooppunten bestaan.

Je kan ook rekening houden met de wind. Blaast die uit het zuiden (in de zomer dikwijls zo) dan heb je een ruggensteun van Dinant naar Namen. En last but not least: een seniorbiljet kost slechts € 6,20.

Amper bekend is dat je vertrek- mag verschillen van je aankomstpunt. Aan het loket vraag je bv. een senior van Antwerpen naar Dinant en terug vanuit Namen. Dit kan niet aan een automaat. In dit voorbeeld is een retourtje Antwerpen-Dinant bruikbaar, want Namen ligt op het traject.

Ben je nog geen 65+ dan is een Rail Pass aangewezen. Kost € 76, goed voor 10 ritten naar eender welke bestemming.

De beste oplossing? Een vouwfiets!

Je fiets meenemen op de trein is in België geen lachertje. Enkel de nieuwe 'Desiro'-stellen zijn echt aangepast, maar die rijden vooral in het GEN rond Brussel. Een fietskaartje kost overigens € 5 per rit, of € 8 voor een ganse dag. In sommige stations kan je een fiets huren (www.fietspunten.be)

De beste oplossing is evenwel een vouwfiets. Die wordt nog altijd onderschat. Je denkt daarbij misschien nog aan de zware en onhandelbare modellen uit de jaren '80. Vandaag wegen vouwfietsen minder dan 13kg en worden in een mum van tijd opgeplooid. Cecile en ik rijden inmiddels al 14 jaar met een Brompton.

Die voldoet aan alle verwachtingen. Het is de meest compacte: je kan hem gemakkelijk wegbergen. Met een handig kliksysteem kan je er vooraan een bagagetas aan bevestigen, met zijzakjes voor een drinkbus en fototoestel. Kevlar-banden voorkomen bandenpech. Na 10 jaar gebruik en duizenden kilometer rijplezier was geen enkele herstelling nodig. Sturen is wel even wennen, vanwege de snelle reactie. Bochten kunnen heel kort genomen worden. Je vouwfiets kan makkelijk mee in de auto, maar ook op de bus. Gratis, net als op de trein. Met de 6 versnellingen zal je geen bergen beklimmen, maar dat hoeft op onze leeftijd niet meer.

Wallonië, een aanrader

Overigens kan je zelfs in Wallonië redelijk vlak fietsen op vroegere spoorbeddingen of jaagpaden: het RAVeL-netwerk (<http://ravel.wallonie.be>). RAVeL staat voor 'réseau autonome des voies lentes', een grootmazig fietsnetwerk waar alleen fietsers en wandelaars toegelaten zijn. De natuur is er alomtegenwoordig, veel meer dan in Vlaanderen. Je vindt er nog open ruimte, maar ook rotspartijen en tunnels.

Wie 'tips voor trips' zoekt: mijn toppers zijn beschreven in "Fietsen Moet Kunnen", het tijdschrift van de recreatieve fietser, te vinden in de meeste bibliotheken.

Op 'www.routeyou.com/nl/group/view/8092/fietsen-in-combinatie-met-openbaar-vervoer' staan 212 uitgelezen trajecten, ook downloadbaar op gps.

Aanraders zijn de scheepsliften van het Canal du Centre, vanaf La Louvière; de Samber tussen Charleroi en Erquelinnes, of dichterbij: Leuven-Mechelen-Antwerpen-Roosendaal (LF2).

Autodelen, ook goed voor ouderen

Autodelen is de nieuwe vorm van autocomfort. Er zijn soms periodes dat ik mijn personenauto intensief gebruik als ik bijvoorbeeld opgeroepen word om op de archeologische site van Velzeke te gidsen. De afstand van 15 km is voor mij net iets te ver en te heuvelachtig om altijd met de fiets te doen. Met het openbaar vervoer bestaande uit twee busritten en één treinrit zou het in de week ook lukken, maar niet in het weekend of 's avonds.

Mijn auto staat dus ook dikwijls ongebruikt op straat. Op die momenten kunnen anderen uit mijn buurt hem gebruiken. Zo hoeven zij zelf geen auto of een tweede auto te kopen en sparen we samen auto's uit. We beperken onze uitgaven en zorgen ook voor meer ruimte in onze straten, een gezondere lucht en meer sociaal contact.

Particulier autodelen

Ik ben tevreden over mijn informele manier van autodelen, maar het kan nog beter, namelijk door aan te sluiten bij een autodeelorganisatie. Daar neem je bijvoorbeeld een aangepaste autodeelverzekering die rekening houdt met de bonus-malusgraad van jou en elke bestuurder apart. Op zo'n platform kom je in contact met anderen die ook willen autodelen. Je verneemt meer over de kilometerprijs die het kostendelende principe volgt. Je kan kosten recupereren door anderen je auto te laten gebruiken, al maak je geen winst. Het blijft dus informeel en sociaal, maar je hebt meer zekerheid dat het autodelen correct verloopt. In Vlaanderen kan je je aansluiten bij Cozycar (kleine gesloten groepjes) en Dégage (één grote groep).

www.cozycar.be

www.degage.be

Je kan kosten recupereren door

anderen je auto te laten gebruiken,

al maak je geen winst.

Meer aanbieders van deelauto's

Er zijn nog andere manieren van autodelen. Je kan een deelauto gebruiken van autodeelaanbieders met een eigen vloot, als: Cambio, Bolides, Partago, Stapp In. De kosten worden voornamelijk bepaald door het gebruik in tijd en kilometers van de wagens. Soms worden er abonnementskosten gevraagd. Of je kan als eigenaar je auto op een deelplatform zetten, waarbij je zelf de kilometerprijs bepaalt (CarAmigo, Tapazz, Drivy). Dit autodeelsysteem wordt in de praktijk ook peer-to-peer autodelen genoemd.

Op de site van www.autodelen.net (tel. 09/242.32.75) staat er een vergelijkende tabel van alle autodeelaanbieders en -organisaties. En, mooi meegenomen, er zijn in Vlaanderen al een tiental steden en gemeenten die verschillende voordelen, zoals een speciale parkeervergunning, verlenen aan autodelers. Waarop wacht je om als oudere je auto te delen?

Deurne kijkt uit naar 'zilveren Lussen'

Eind 2015 liep het politiek goed fout in Deurne, met 77.000 inwoners de grootste voorstad van Antwerpen. Een overloper deed het districtscollege van N-VA, CD&V en Open VLD wankelen. Deurne werd onbestuurbaar. Groen zat met 4 raadsleden in de oppositie en aanvaardde om mee bestuursverantwoordelijkheid op te nemen. De fractie was sinds 2012 intern een stuk sterker geworden en zag een kans om sociale en groene accenten in het bestuursakkoord te laten opnemen.

Karen Maes werd de nieuwe Groene schepen. Karen, afkomstig uit het buurt- en armoedewerk, wou weg van de zijlijn en werd in 2012 verkozen als districtraadslid.

Deurne verouderd sneller dan gemiddeld, maar de bevolking verjongt ook. Een goed werkende seniorenraad organiseert er zowel open vergaderingen als besloten werkgroepen. Eens per jaar is er een themadag, bv. over 'langer thuis wonen'. De schepen werkt nauw samen met de seniorenraad en voert op die manier het beleid uit.

Maar we lezen in de krant over de 'zilveren lussen' die Deurne gaat aanleggen. Kan Karen daar wat meer wil over vertellen?

'Deurne is een groot (13,06 km²) en sterk bevolkt district. Het telt heel wat buurten met een eigen identiteit, zowel in Noord als Zuid. En dan heb je nog het Ter Rivierenhof, een prachtige groene oase die beide districtsdelen scheidt. Begrijpelijk dus dat in zo'n grote gemeente mensen en dan vooral ouderen wel eens van het ene deel naar het andere willen. Met het openbaar vervoer viel dit nog moeilijk uit. Om het groen en kleinschalig te houden hebben we eerst ingezet op fietstaxi's. Mensen uit Arbeidszorg (een dienst van het CAW, Centrum Algemeen Welzijn) vinden er een stukje zingeving in. Zo'n fietstaxi moet je niet

zien als een fietsalternatief voor de Minder Mobielencentrale, of voor vervoer dat geregeld wordt door een dienstencentrum. Het is opgevat als een goedkope taxi (€ 2/rit) voor ouderen met een beperkt pensioen die bv. boodschappen willen doen. Eerst was er wat drempelvrees, daarom organiseerden we testritten.

In het tussentijdse bestuursakkoord staat ook dat we aan routes waarlangs ouderen zich veilig kunnen verplaatsen prioritaire aandacht zouden besteden. Om daar meer inzicht in te verwerven zijn we in de buurten gaan kijken naar knelpunten. Die moeten uiteraard eerst aangepakt voor we tot zo'n veilige zilveren lus kunnen komen. De eerste twee lussen worden deze legislatuur aangepakt. Kom over een jaartje nog maar eens kijken!

Ook nog even vermelden dat Deurne een premie van € 120 uitreikt om de mantelzorgers een steuntje te geven. Mantelzorgers komen er ook samen en wisselen hun skills en ervaringen uit.

Meer info:

Karen Maes – karen.maes@groen.be

Voetpad mag geen struikelblok zijn

Het zal je maar gebeuren.

Je wandelt met zoonlief gezellig keuvelend naar de kerstmarkt. Plots struikel je. Er is een verzakking in het voetpad met een metalen plaat waar je voet op klinkt. Je gaat onderuit en met je knie kom je hard tegen de grond. Je pols krijgt een smak. En vooral, je kuitbeen doet ontzettend pijn. Het blijkt gebroken. Het overkwam Roos De Fraine in Leuven. Het voorval zette haar aan het denken over de kwaliteit van onze stoepen.

De vraag is immers: had Roos gewoon pech, of was er meer aan de hand? Daarover volgend gesprekje.

Een ongeluk is gauw gebeurd. .. Had je dit kunnen vermijden?

Natuurlijk had ik pech met hoe ik gevallen was. Dat is waar. Maar je kan toch niet verwachten dat mensen de hele tijd naar hun voeten kijken op straat. Of dat ze thuis blijven van zodra het begint te schemeren. Die put in de stoep lag in de Minderbroederstraat, was niet gemarkeerd, maar wel gevaarlijk. Grote kans dat daar nog mensen over zijn gestruikeld.

Je bedoelt wellicht dat de stoepen ook elders niet veel soeps zijn.

Dat is het punt, ja. Ik ken een dame van 90 jaar die op de Kapucijnenvoer woont en niet meer zo stabiel stapt. Ze redt zich nog perfect alleen, maar sinds kort komt ze haar huis niet meer uit. Met een rollator op een hellende en hobbelige stoep stappen, dat is niet te doen. Om maar te zwijgen over letterlijke struikelstenen. Toch erg, hé, dat senioren daardoor hun contacten in de buurt moeten verliezen! En er zijn nog inwoners die problemen hebben. Ouders met een buggy, bijvoorbeeld. Bekijk eens al die smalle 'voetpaden'. En de obstakels, ze zijn niet te tellen. Moeten die mensen dan op straat stappen? Echt, de stoepen zien er niet uit.

Fietsen zijn nog het ergste, want ze staan met veel tegelijk op de stoep. Of ze liggen er.

En daar moet iets aan gebeuren?

Natuurlijk. Het is toch maar normaal dat ook voetgangers een deftige plek krijgen

op de weg. We willen juist meer mensen op de fiets én te voet. Dat kan niet met erbarmelijke voetpaden. Zeker als seniorenbeveiliging moeten we daar aandacht voor vragen! Trouwens, voor vele senioren, maar even goed voor blinden of mensen in een rolstoel is een deftige, obstakelvrije stoep gewoon een kwestie van basismobiliteit. Een echt voetgangersbeleid is allesbehalve een luxe. Los van het herstellen van voetpaden zou de publieke ruimte ook een aangename ontmoetingsruimte moeten zijn. Met een boompje, een bank en een paar goed uitgekende 'zilveren lussen' krijgt die ruimte al een pak meer kwaliteit. Ze wordt weer toegankelijk. Er zijn in Leuven al zulke plekken. Maar er is nog veel werk, ook in de deelgemeenten.

De stoepredders

Wat Roos wellicht niet wist, is dat er 'stoepredder' actief is in Leuven. Die campagne van Mobiel 21 roept bewoners op om de stoep te redden van hinderlijk gestalde fietsen, vuilnisbakken, reclameborden en fout geparkeerde auto's, zodat iedereen veilig op stap kan. Vrijwilligers kunnen zich opgeven als 'stoepredder' in hun buurt. Bij wijze van sensibilisatie werkt Mobiel 21 ook samen met scholen. Een klas trekt bijvoorbeeld als reporter de stad in om de staat van de stoepen te controleren, foto's te maken en de mening van voetgangers te vragen. Ze noteren straat per straat. Heel leerrijk voor de leerlingen én voor de stad! En ja, mochten zo'n stoepredders ook zinvol zijn in uw gemeente, neem dan contact op met: Mobiel 21! www.mobiel21.be/nl

Meer oog voor natuur en Landschap

Zowat iedereen is alert voor veranderingen in zijn of haar directe woonomgeving. Over ingrepen in de ruimere omgeving –het landschap– is onverschilligheid troef bij velen. Interesse voor de ecologische waarde van het landschap en verzet tegen de aftakeling ervan beperkt zich meestal tot vrijwilligersgroepen als Greenpeace, Natuurland, het Provinciale en Regionale Landschap. Dat maakt dat de politiek er meestal weinig om bekommerd is, maar dat als er publieke interesse blijkt, waardevolle beslissingen mogelijk zijn.

Zo is er nu op grootschalig vlak het streven om de natuurgebieden die er al zijn met elkaar te verbinden.

Het lichtend voorbeeld komt uit Nederland, waar volop gewerkt wordt aan één groot natuurgebied. Door bestaande natuurgebieden van De Biesbosch tot de Veluwe met elkaar te verbinden, zelfs als daarvoor een KMO-zone moet sneuvelen. Wij in Vlaanderen dromen van een groot gebied van de Kempense Heuvelrug tot de vallei van de Grote Gete.

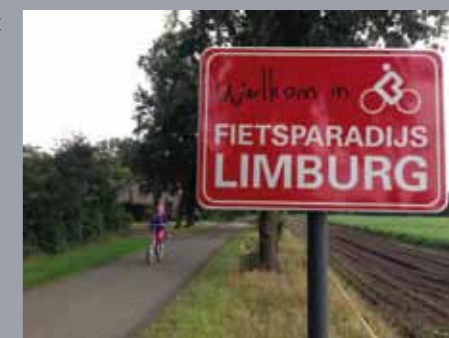
Als we ons toespitsen op de rol van de gemeenten, wat de hoofdplicht was van de recente GroenPlus Campagne-dag, zien we tal van mogelijkheden tot opwaardering van het landschap. Met een 'bomenplan' kan de gemeente

trachten zoveel mogelijk bomen te behouden, ze te verzorgen in plaats van te kappen. Ze kan ook aandacht besteden aan solitaire bomen, of zorgen voor een 'herdenkingsbos', waar overledenen met een herdenkingsboom worden herdacht en pas geboren met een levensboom verwelkomd.

In samenspraak met natuurverenigingen kan een inventaris gemaakt worden van de aanwezige natuur en de trage wegen, wat het behoud vergemakkelijkt. Zowel voorschriften als vrijblijvende aanbevelingen van de gemeente -geen plastic, geen of zeer weinig gazon, meer natuurlijke elementen- kunnen bijdragen tot een waardevoller landschap. De natuur is sterk: als je als mensdom helemaal niets doet, krijg je vanzelf een mooi bos binnen de 50 jaar!

GroenPlus fiest opnieuw in Limburg

De eerste meerdaagse GroenPlusfietsstocht startte ooit in Limburg. Dit jaar bouwt het nieuwe GP-bestuur daar een vervolg aan. Van dinsdag 11 tot vrijdag 14 juli 2017 fietsen een 40-tal GroenPlusers vanuit Hasselt doorheen de groene provincie. Ze verkennen Haspengouw, de Provence van het Noorden en fietsen 'door het water' in de vijvers van Kiewit. 15.02 hadden zich al 46 deelnemers gemeld, een groot succes. Wie nu nog mee wil, komt op een wachtlijst. Verdere info volgt via mail.

GroenPlus Limburg staat borg voor een leerrijke, ontspannende vierdaagse die extra aandacht besteedt aan gezonde voeding en duurzame landbouw. Naar goede gewoonte bedenken we een paar verdienstelijke projecten met een Groene Pluim.

Kleine 'grote' dame ging met pensioen

Eind 2016 werd Mie Moerenhout tijdens een aangrijpend feest door 200 bekenden uitgewuifd als directeur van de Vlaamse Ouderenraad. Ook GroenPlus tekende present.

Terugkijkend op haar carrière benadrukt Mie de verdiensten van toenmalig voogdijminister Vogels. Die wijdde zich met hart en ziel aan de inspraak van senioren. Wat de doorbraak van de Vlaamse Ouderenraad zeker ten goede kwam, vindt ze.

Terugkijkend op haar carrière benadrukt Mie de verdiensten van toenmalig voogdijminister Vogels. Die wijdde zich met hart en ziel aan de inspraak van senioren. Wat de doorbraak van de Vlaamse Ouderenraad zeker ten goede kwam, vindt ze.

Waar Mie eerder met gemengde gevoelens terugdenkt aan de top in de politiek, heeft ze wel lof voor de parlementaire commissies. Sinds de Ouderenraad ook aan hen adviezen en standpunten doorspeelt, pikken ze die geregeld op en roepen ze zo nodig een afvaardiging op voor een hoorzitting. Belangrijke binnengehaalde punten vindt Mie:

- het decreet 'ouderenbeleidsparticipatie' en de creatie van het Ouderen Overleg Komitee
- de vooruitgang in de erkenning en ondersteuning van mantelzorgers
- de betrokkenheid van de Ouderenraad bij de overdracht van de federale bevoegdheid Ouderenzorg naar het Vlaams niveau
- de erkenning van de Ouderenraad als partnerorganisatie voor het lokale ouderenbeleid

Wat zijn Mie's verdere strijdpunten?

- Meer inspraak voor alle senioren, ook de niet-georganiseerden en de kleine(re) organisaties. Het bestuur van de Ouderenraad wordt best versterkt met mensen uit lokale ouderenraden. Die hebben hetzelfde werkdoel, zij het op een ander bestuursniveau.

- Op bestuursvlak zou het volledige ouderenbeleid voor meer ministers een werkpunt moeten zijn, kortom een geïntegreerde aanpak is de boodschap.

Gerontoloog

Maar keren we terug naar het begin van Mie's carrière. Eerst werkte ze met licht mentaal gehandicapte jongeren met een sociale problematiek. 40 geworden voelde Mie dat ze mee moest evolueren. Ze ging gerontologie studeren aan de VUB.

Mie: *'Je leert er veel over ouderenbeleid en ouder worden, maar ook spreken met en luisteren naar ouderen. Niet betuttelen, ze laten doen wat ze kunnen, ook als dat trager gaat.'*

Voor 2001 bestond er al een Vlaamse ouderenwerking, waarbij de ouderenorganisaties om beurt het secretariaat waarnamen. Minister Vogels wilde echter één pluralistische organisatie met een onafhankelijk secretariaat. Met subsidies kon 1 medewerker worden aangesteld en dat was Mie Moerenhout. Dank zij meer personeel konden later o.a. beleidsadviezen, informatie en sensibiliseringsactiviteiten beter worden voorbereid.

Mie: *'We hebben veel aan gang gezet, maar we wegen nog niet genoeg op het beleid. De echte invloed hangt af van de kabinetsmedewerkers, van de regering en van de coördinerende minister voor Ouderenbeleid.'*

In 2005 vervelde het Ouderen Overleg Komitee (OOK) tot Vlaamse Ouderenraad. Uit de opgedane ervaring en dank zij het Ouderenparticipatiedecreet.

Bezig blijven !

'Bezig blijven' is Mie's belangrijkste goed raad aan ouderen. Nu ze met pensioen is, gaat ze dat zelf in de praktijk brengen. Zo is ze o.a. lid van de Lokerse Ouderenraad. Na een theaterbezoek over Socrates besloot ze een vorming te volgen over die filosoof, een eerste zetje tot levenslang leren.

GroenPlus nu ook in partijbestuur Groen

Lieve Snauwaert, Groen gemeeneraadslid in Herentals en penningmeester van GroenPlus, veroverde een zitje in het partijbestuur van Groen. Dat bestuur komt wekelijks samen om de politieke lijn van de partij te bepalen. Of het dan belangrijk is dat er een GroenPlusser in het partijbestuur zit? Vaneigens!

Wees gerust: de leden van het partijbestuur van Groen zijn zuivere vrijwilligers. Ze genieten niet van bedenkelijke of grensoverschrijdende vergoedingen, zoals dat bij sommige intercommunales het geval is.

Lieve lacht: *'Inderdaad. Ik ben een verkozen vrijwilliger. In het partijbestuur merken we dat de verhouding tussen mannen en vrouwen evenredig is en dat er per provincie evenveel gekozenen zetelen. Maar het is belangrijk dat er ook mensen zijn die de belangen van ouderen en jongeren verdedigen. Elke generatie heeft immers haar specifieke noden.'*

Met de verkiezing van Lieve zorgde het partijbestuur voor een primeur. Het is de eerste keer dat er een vertegenwoordiger van GroenPlus werd opgenomen. *'Ik vond het wel een eer dat ouderen op mij vertrouwen om hun belangen te verdedigen.'*

Lieve wil vooral bruggen bouwen tussen de generaties. *'Zoals ik al zei, elke generatie heeft haar eigen noden. Het is vaak zoeken naar een gulden middenweg, een oplossing waarin iedereen zich kan vinden. Uiteindelijk primeert het algemeen belang. Dat kan betekenen dat er al eens toegevingen moeten worden gedaan. Wat niet wil zeggen dat ik nooit met de vuist op tafel zal slaan en mij zal inzetten om een doel te bereiken.'*

Als neofiet in het partijbestuur heeft Lieve er alvast vertrouwen in. *'Zo'n partijbestuur is eigenlijk het kloppend hart van een partij. Het verheugt mij dan ook dat er een enthousiaste ploeg aan het werk is. En dat er interessante thema's worden aangesneden.'*

Als 'ouderdomsdeken' houdt ze de vinger aan de pols. *'Ik wil de Plus-stempel verdedigen. Zo wordt er momenteel veel gepraat over het 'basisinkomen'. Ik wil bijvoorbeeld dat in de teksten ook duidelijk verwezen wordt naar mensen met een lager pensioen.'*

Deel uitmaken van, het is iets totaal anders dan zetelen in een gemeenteraad. *'Klopt. Terwijl je in het partijbestuur mee bepaalt wat de koers is die Groen vaart, zal je in de gemeenteraad zoveel mogelijk groene standpunten verdedigen. Eigenlijk is het ene het gevolg van het andere. In Herentals zet ik mij nogal fel in voor een duurzame en veilige mobiliteit, voor het behoud van groen en bomen en voor een betonstop.'*

Lieve is de gepensioneerde die het drukdruk heeft. Ze schaaft zich achter heel wat initiatieven en heeft ook haar eigen sociale engagementen. *'Zo zet ik mij in als scheidsrechter voor Boccia -een bal- en werpsport geschikt voor sporters met een hersenverlamming, of met zware motorieke beperkingen- en voor Alegria dat mensen met kanker en hun omgeving een riem onder het hart steekt. En er is nog wel meer. Zo ga ik azalea's verkopen voor Kom op tegen Kanker, organiseer ik jaarlijks een BBQ om de kas van de Bocciateams van IE-Sport Herentals te spijzen. Sinds kort ben ik ook penningmeester van de vzw Dertiende Ster, die weeskinderen steunt in Ethiopië.'*

Je kan het wel en wee van Lieve volgen op www.facebook.com/snauwaert/

Zorg en welzijn coöperatief organiseren, goed idee!

Wat houdt 'zorg' nog in als zorgverleners omwille van de efficiëntie van de ene cliënt naar de andere hollen, of als senioren en mensen met een beperking op wachtlijsten worden geparkeerd? Zorg, zo meent professor John Restakis, verliest een flink deel van haar menselijke meerwaarde als je ze overlaat aan de overheid of aan de vrije markt. Die staan immers beide onder druk om vooral zo kostenefficiënt mogelijk te werken. En ze werken aanbodgericht. Dat doen zelfs non-profits, die ondanks hun goede bedoelingen evenzeer het paternalistische liefdadigheidsmodel volgen. Daarin bepaalt de aanbieder welke zorg er komt en hoeveel die zal kosten. De cliënt schikt zich uit angst om zonder zorg te vallen als hij te 'veeleisend' wordt. Hij ondergaat.

Tot 2002 was dit ook het patroon van de ouderenzorg in Bologna, Italië. Veel senioren en hun families waren er ontevreden over de diensten die zij kregen, maar zij hadden geen inspraak in de aard en organisatie van de zorg. Tot de stichting voor ouderenzorg het roer omgooide en niet langer het zorgaanbod maar wel de zorgvraag ging financieren. De senioren kregen vouchers waarmee ze diensten konden 'aankopen'. Plots konden ze zelf ook kiezen welke organisaties het best op hun noden ingingen. En... op drie jaar tijd steeg de kwaliteit van de ouderenzorg, daalden de kosten en deden vooral flexibele en innovatieve organisaties het goed. Sociale coöperaties met zowel zorgverleners als senioren en hun families onder hun leden, scoorden het best.

Zo werd Bologna koploper van een nieuwe, sociale markt, waarin coöperaties centraal staan. Drie vierde van de inwoners is lid en 87% van alle sociale diensten wordt geleverd via gemeentelijke contracten met sociale coöps. Die werken vooral in de eerstelijns, o.a. in de seniorenzorg en de opvang van mensen met verslaving, waar zorg-op-maat zo belangrijk is.

Wat blijkt? De coöps verbeterden de kwaliteit van de zorg terwijl de relatieve kost daalde. De werkvoltoening bij de werkne-

mers ligt hoger dan elders en dat terwijl de loonschalen er lager zijn. Hoe kan dat? Heel eenvoudig. Zorg is een sociaal goed dat gewoon hoort bij elk mensenleven. Wij ervaren het dan ook als normaal dat een gemeenschap zorgt voor haar leden. Zorg is bovendien een relationeel goed, iets dat je samen beleeft en dat wederkerig is. Het is precies dat wat mensen in de sociale en de zorgsector motiveert. Er valt iets te beleven, je doet dingen samen, je ervaart dagelijks mooie en ook teleurstellende momenten zoals je ze elders niet meemaakt.

De kunst is natuurlijk om dit unieke van zorg zo te organiseren dat precies die menselijke meerwaarde tot zijn recht komt en dat kwaliteit de hoofddoelstelling wordt. Helaas kent het klassieke economisch denken zelfs geen 'relationele goederen'. Toch kunnen precies die de samenleving beter en ook nog democratischer maken. Tijd dus om veel meer coöperatief te gaan ondernemen. In Italië bieden sociale coöps al aan meer dan 180,000 mensen werk, onder wie zo'n 30,000 mensen met een beperking.

Waar wachten we op?!

Meer weten? Lees Oikos (2016) nr. 76 en 77, of John Restakis, Humanizing the Economy, 2010.

'La fabrique du mensonge'

STÉPHANE
FOUCART

Een voor deze tijd erg actueel boek -spijtig genoeg alleen in het Frans beschikbaar- is «La fabrique du mensonge» van de Franse onderzoeksjournalist Stéphane Foucart. Het behandelt met details (soms teveel) hoe sommige grote bedrijven van de manipulatie van wetenschap hun belangrijkste activiteit maken. Deze industrieën gebruiken het wetenschappelijk discours als propaganda-instrument, om twijfel te zaaien en hun doel te bereiken, met name kost wat kost zoveel mogelijk verdienen.

De auteur erkent wel eerst dat de levensverwachting er, dank zij de wetenschap, serieus op vooruit is gegaan. Hij voegt er aan toe dat dit geldt voor mensen die geboren zijn rond WO II, in een wereld die heel wat verschilt van de onze. Hoe het verder zal verlopen met de huidige jonge generatie blijft koffiedik kijken.

Foucart begint zijn analyse bij de tabakslobby die zich jarenlang heeft ingespannen om te bewijzen dat tabak ongevaarlijk was en niet verantwoordelijke voor (long) kanker. De lobby deed daarvoor beroep op talloze 'experten', publiceerde studies en corrupteerde wetenschappelijke conferenties.

In een volgend hoofdstuk heeft de auteur het over de operatie Heidelberg, of hoe de producenten van asbest jarenlang mogelijke problemen hebben genegeerd en de gevolgen van asbestgebruik hebben verdoezeld. Operatie Heidelberg was de grootste communicatievervalsing die ooit door een industriële lobby werd ondernomen. Duizenden hoogopgeleide tijdgenoten onderschreven een tekst van tientallen zinnen, om aan te tonen dat asbest nuttig, zo niet noodzakelijk en totaal ongevaarlijk was. Voor het eerst werd de wetenschap gebruikt om het debat over de plaats van de mens in de natuur te polariseren.

Vanuit eenzelfde optiek -geld verdienen- lobbyisten alles om de opwarming van de aarde te relativiseren. Of om van het verdwijnen van bijenpopulaties een 'mysterie' te maken, zonder de link te willen

leggen met nieuwe generaties insecticiden en verdelgingsmiddelen. In die zin kan worden verwezen naar de actie die Greenpeace momenteel voert tegen de verkoop van Roundup -'de best verkochte onkruidverdelger'- met als werkzaam bestanddeel het giftige glyfosaat, een product van Monsanto.

Een 'debat' dat nog volop aan de gang is, is dat over de genetisch gemanipuleerde gewassen, een debat dat niet veel meer met wetenschap te maken heeft. De financiële belangen zijn immers te groot geworden om de onderzoekers de kans te geven zich hier vrij over uit te spreken.

In zijn boek analyseert de auteur haarfijn de door de lobby's gebruikte mechanismen om hun gelijk te bewijzen. Hij toont aan hoe industrieën, door manipulatie van kennis en wetenschap flagrant onze levens in gevaar brengen. Idem in het debat over het klimaat. Waar belangrijke regeringsleiders 'twijfelen' aan de klimaatopwarming en op basis van 'conclusies' van sommige 'wetenschappers' maatregelen weigeren om hieraan te verhelpen.

Hoe actief ze zijn bleek in februari 2017 nog uit de komst van Myron Lybell in Brussel. Lybell, is een notoir klimaatontkenner en (voormalig) adviseur van Trump. Hij kwam hier op uitnodiging van de Europese conservatieven. Gesponsord door de olie- en steenkoollobby in de VS legde Lybell met zijn discours een overweldigende wetenschappelijke consensus gewoon naast zich neer.

Stop leeftijdsdiscriminatie! Pleidooi voor een duurzaam hulpmiddelenbeleid

Wie een herseninfarct krijgt op zijn 64ste kan beroep doen op alle premies die het Vlaams Agentschap voor personen met een handicap voorziet: aanpassing van de woning, een aangepaste rolstoel, spraaktechnologie... Ook met een handicap moet je immers volwaardig kunnen participeren aan de samenleving.

Wie datzelfde herseninfarct krijgt op zijn 65ste komt terecht bij het RIZIV, dat hulpmiddelen verstrekt als ondersteuning van de zorg en veel minder inzet op integratie.

De Vlaamse Ouderenraad klaagt deze leeftijdsdiscriminatie al jarenlang aan. Tot vandaag geldt het excuus dat Vlaanderen niet bevoegd is voor hulpmiddelen voor ouderen. Dat argument vervalt op 1 januari 2018. Na de 5de staatshervorming -mee goedgekeurd door Groen- werd Vlaanderen bevoegd voor alle hulpmiddelen, ook diegene die vandaag bij het RIZIV horen.

Vlaams minister Vandeurzen lanceerde onlangs zijn visienota voor het hulpmiddelenbeleid. De teleurstelling is groot, want de discriminatie tussen 65- en 65+ blijft

bestaan. Ook al loopt de aanvraag van 65+ nu via het Vlaams Agentschap!

Het kan nochtans anders.

In 2012 diende Groen een resolutie in voor een duurzaam hulpmiddelenbeleid. Dure hulpmiddelen, als rolstoelen, zijn niet versleten als de eerste gebruiker overlijdt of een meer gespecialiseerd hulpmiddel nodig heeft.

Wie aan een hulpmiddel toe is, moet terecht kunnen op een tweede handsmarkt. De overheid weigert echter haar medewerking om die markt te organiseren. Ook het uitlenen van hulpmiddelen is aan uitbreiding toe. Zo kunnen met hetzelfde budget meer mensen worden geholpen!

'TLC - Tender Loving Care'

Emmanuella Van Paemel

LUC LAMOTE

Dit boek van Emmanuella Van Paemel is geen 'aangenaam' boek.

Ik heb Emmanuella niet gekend, waardoor ik wat meer afstand kon nemen. Samengevat is dit boek een uiterst persoonlijke getuigenis over hoe ze de kwaliteit van onze gezondheidszorg tijdens haar ziekte ervoer. Bladzijde na bladzijde word je geconfronteerd met het mooiste en het lelijkste dat menselijke relaties kenmerkt.

Kwaliteit van gezondheidszorg start met menselijke kwaliteiten. Deze stelling zou op dit boek goed staan als titel. Het boek van Emmanuella is het verslag van haar strijd voor het behoud van waardigheid en persoonlijke autonomie.

De wijze waarop patiënten worden benaderd is erg verschillend. Zieken en herstellenden worden plotseling 'patient' In veel gevallen ervaren ze dit als een verlies aan autonomie. Ze zijn een 'geval' geworden en voelen zich overgeleverd aan.

Vele voorbeelden in dit boek getuigen van zowel ernstige kwaliteitsproblemen, als van onkunde. De onverschillige manier waarop patiënten worden benaderd of begeleid, voelt bijzonder schrijnend aan. Alsof professionaliteit gelijk staat aan het uitschakelen van iedere vorm van empathie. Zoals iedere organisatie heeft onze gezondheidszorg last van een vergaande doel middel omdraaiing.

Gelukkig werden Emmanuella's negatieve ervaringen ook doorkruist met enkele mooie verhalen van menselijke warmte. Van vrijwilligers, onderhouds- en administratief personeel, dokters en verplegers met passie. Het kan dus wel degelijk anders.

Respectvol naar mekaar luisteren

“Voor mij is geweldloosheid, tussen ouders en kinderen, tussen scholieren onderling en met de leraren, een essentiële bijdrage tot een geweldloze cultuur en maatschappij.”

Aanslagen, vluchtelingenstromen, haat in verkiezingscampagnes en sociale media... Steeds weer is het een innerlijk gevecht om niet in geweld meegesleept te worden. Antropologe Pat Patfoort heeft van geweldloze omgang haar levenswerk gemaakt. Als gereedschap hanteert ze de modellen 'Meerdere-mindere' en 'Evenwaardigheid'.

Waar haalt ze zoveel enthousiasme en energie vandaan, vroeg ik me af, terwijl ik geboeid luisterde naar de glimlachende seniora voor me.

'Ik heb een geprivilegieerde jeugd gehad: een waardeerende moeder en een vader die me veel kansen gaf. Dankzij succeservaringen bij het doorzetten van keuzes heb ik discipline en wilskracht ontwikkeld. Toen ik voor mijn 2de kandidatuur biologie op kot mocht, wilde ik in de week piano kunnen spelen en zocht ik net zo lang tot dat kon. Als ik iets wil, kom ik in actie. Ook recent, met ernstige gezondheidsproblemen, liet ik de armen niet hangen. Ik pakte het genezingsproces op, ging op weg, ook al wist ik niet waar ik uitkwam. En ik kwam er ook uit.'

Pat promoveerde in de biologie en antropologie. Maar hoe kwam ze uit bij geweldloosheid?

'Ik heb nooit slaag gekregen van mijn vader. Toch was ik als kind bang voor hem. Dat wilde ik mijn kinderen besparen en ik ging op zoek naar publicaties over geweldloze opvoeding. Omdat ik er weinig over vond, besloot ik zelf een handleiding te schrijven.'

De jaren daarna groeide stilaan een opvoedingsmodel. Verschillende verblijven bij de Quackers in de VS maakten me vertrouwd met technieken van geweldloze actie. Ze lanceerden me in een internationaal forum van Nederland tot Kosovo.

Voor mij is geweldloosheid, tussen ouders en kinderen, tussen scholieren onderling en met de leraren, een essentiële bijdrage tot een geweldloze cultuur en maatschappij. Mijn hele loopbaan heb ik workshops met gezinnen en in scholen begeleid. Ook mijn boek 'Ik wil, jij wilt niet' uit 2002 verwijst ernaar... Een van mijn

eerste ervaringen met een verzoeningsproces was met mijn vader, ik was toen nog twintiger. Twee jaar lang praatten we over onze ervaringen als kind, terwijl we respectvol naar mekaar luisterden. Dat doe ik af en toe ook met mijn zonen en ik raad iedere senior aan dit te doen en er niet te lang mee te wachten.'

Geweld ontstaat wanneer personen of groepen niet evenwaardig tegenover elkaar staan, in een bedreigende 'Meerdere-mindere' verhouding. Hierdoor treedt één van de drie geweldmechanismen in werking: *opkroeping* (uit onmacht); *escalatie* (de partijen gaan afwisselend in de Meerdere positie) of de *geweldketen* (het afreageren op een derde partij). Die overlevingsstrategieën verhinderen een duurzame oplossing. Ze voeden haat en onveiligheid. Het Evenwaardigheidsmodel daarentegen biedt een kader om je weerbaar en oplossingsgericht op te stellen. Met respectvol luisteren en geweldloos uitwisselen als basisvaardigheden.

In 'Verdediging zonder aanval. De kracht van geweldloosheid' (2006) illustreert Pat Patfoort haar model met concrete voorbeelden van geweldloze aanpak in alledaagse situaties. Ook op de website van De Vuurbloem, de organisatie die Pat in 1991 oprichtte en waarmee ze nog steeds samenwerkt, getuigen gevangenen, zorgcoördinatoren, leraren, opvoeders en bemiddelaars over hun ervaringen bij trainingen in geweldloosheid.

'Wat ik ga doen in mijn zeventiger jaren? Gewoon doorgaan!'

Lees het volledige interview op de website van GroenPlus, in de map 'Samenleven in diversiteit'.

GroenPlus Leustert...

GroenPlus wil zijn voorstellen voor een 'leeftijdsvriendelijke gemeente' bespreken met andere ouderen. Over welke thema's willen we het hebben?

- Fietsstraten, waar tweewielers voorrang hebben op de auto en obstakelvrije, goed begaanbare voetpaden, los van fietspaden
- Steun voor kleinschalige zorghuizen in stads- en dorpskernen, woonzorgzones, thuishulp en mantelzorg
- Een bouwstop voor grootschalige woonzorgcentra
- Een herdenkingsbos waar je een boom kan planten voor een overledene
- Een openbaar toilettenplan, in overleg met de ouderenraad...

Dat zijn enkele voorstellen, goedgekeurd op ons 1ste GroenPluscongres. Alle voorstellen vind je in het congresboek: <https://goo.gl/kBzm44>. Geïnteresseerd? Spreek mensen uit ouderenverenigingen aan en kom samen naar Brussel.

Wie komt ook? We verwelkomen je om 13.30u in het Vlaams Parlement. Hugo Van Dien-

... naar reacties op congresvoorstellen 'Leeftijdsvriendelijke gemeente'

deren, voorzitter GroenPlus, ondervraagt: Fernando MARZO (ACLI Vlaanderen/Minderhedenforum), Ferre Weustenraad (seniorenraad district Antwerpen), Johan Truyers (OKRA), Leona Detiège (S-Plus), Mieke Vogels (congreswerkgroep GroenPlus), Mohamed Chakkar (Marokkaanse verenigingen)

15.00-16.00u: Zoemsessie in groepjes van 6 en reacties hierop

16.40u: Ingrid Pira, Vlaams Volksvertegenwoordiger, trekt enkele besluiten We ronden af met een receptie in de Zuilenzaal.

Waar en wanneer? Vrijdag 21 april van 13.30 tot 18 u., in de Commissiezaal van het Vlaams Parlement, Leuvenseweg 186, Brussel, 10' van Brussel-Centraal.

Hoe vertaal je 'Leeftijdsvriendelijke gemeente'

... naar je eigen verkiezingsprogramma?

Vooruitziende lokale groepen denken aan de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018. En aan onderhandeling voor eventuele toetreding tot een meerderheid.

GroenPlus pleit ervoor meer aandacht te schenken aan de grote groep oudere kiezers. Dus organiseren we een **inspiratienamiddag**. Lokale mandatarissen Chris Vermeulen (Zwijndrecht), Joost Fillet (Kontich), Karen Maes (Deurne), Lieve Stallaert (district Antwerpen) en Stefaan Standaert (Maldegem) stellen **enkele mooie seniorenrealisaties** aan je voor..

Ook onze **congresvoorstellen** bieden inspiratie. Mieke Vogels licht ze toe. Tergend haalbare voorstellen, als aanvulling bij het programma van Groen. Je kan ons Congresboek digitaal bekijken en downloaden

op <https://www.groen-plus.be/dossiers>. Je klikt op 'Leeftijdsvriendelijke gemeente' en vervolgens op 'boek'.

We stellen ook een concrete actie voor: de gemeente zet een **kiesbureau** op in een woonzorgcentrum. We beschikken over een dossier met toelichting en een voorstel tot beslissing dat je zo op de gemeenteraad kan (laten) gebruiken. Mail luc.debuyst@groen.be en je krijgt links naar die documenten, zodat je ze kan downloaden. Of vraag Luc ze per post te bezorgen: Luc Debuyst, Paterstraat 34, 8020 Oostkamp.

Spreek de mensen uit je Groenkern aan die met het programma 2018 bezig zijn en kom samen met hen naar Chapo, Statiestraat 146, Berchem. **Zaterdag 1 april van 13.30 tot 17 uur.**

Natuurlijk Begraven

Nederland telt 20 natuurbegraafplaatsen, Groot-Brittannië 300. Lichamen worden er in biologisch afbreekbare (kartonnen...) kisten of dunne katoenen lijkwaden begraven. Grafstenen zijn niet toegelaten, tenzij een zwerfkei of een boomschijf, waar eventueel een kleine inscriptie op kan. Vlaanderen kent dit (nog) niet.

Sint-Niklaas heeft een 'bomen-begraafplaats'. Urnen met assen worden aan de voet van een boom begraven. Er is een infozuil met informatie en er zijn wandelpaadjes om het gedenkbos te bezoeken. **Sofie Heirman**, schepen in Sint-Niklaas, is gevraagd deze ervaring toe te lichten.

Op de stedelijke begraafplaats **in Waregem komt een herdenkingsbos**. Je zal er je nabestaande kunnen begraven in een biologisch afbreekbare urne waaruit een boom

groeit. Gemeenteraadslid **Inge Vandevelde** legt uit hoe ze dit voorstel vanuit de oppositie lanceerde.

Fractiemedewerker Johan Malcorps dook in de wetenschappelijke literatuur en vertelt zijn bevindingen.

GroenPlus wil nagaan wat er in Vlaanderen verder wenselijk/mogelijk is. Ook de mening van andere seniorenorganisaties wordt gevraagd.

Vlaams volksvertegenwoordiger **Ingrid Pira** vat samen. We kaarten na tijdens een receptie in de Zuilenzaal van het Vlaams Parlement.

Waar en wanneer? Vrijdag 12 mei 2017, van 13.30 h tot 18 u., in de Commissiezaal van het Vlaams Parlement, Leuvenseweg 186, Brussel, 10' van Brussel-Centraal.

Van stilstand naar Beweging

GroenPlus Antwerpen nodigt je uit om een stukje **mobilititeit** te onderzoeken en te bekijken hoe we **van stilstand naar beweging** kunnen gaan.

Onze studiedag gaat door op zaterdag 6 mei, van 10 tot 16u in Chapo, het Groen Huis in de Statiestraat 146, op 5' van station Antwerpen-Berchem. We onthalen je met koffie of thee vanaf 10u. 's Middags voorzien we een broojesmaaltijd.

We **starten om 10u30** met een inleidende powerpoint door architect Etienne Hoeckx, gevolgd door **Mobilititeit aan de hand van het drie-marktenmodel** door dr. Caroline Ariën.

'Mobilititeit' is een koepelnaam voor drie deelsystemen. Met name spreken we over verplaatsings-, vervoers- en verkeerspa-

tronen; drie wezenlijk verschillende elementen die ons kunnen helpen het chaotische discours over mobiliteit te ontwarren.

Na de middagpauze heeft Prof. Ronnie Belmans (CEO EnergyVille) het over de **Mogelijkheden van duurzame energie**. Mobiliteitsexpert Koenraad Grillaert (Trans Energy Openbaar Nut Gent) besteedt aandacht aan **Vervoer op en via het water**.

Na elke presentatie kan je vragen stellen. We ronden af om 15u15, trekken conclusies en wisselen nog even van gedachten tijdens een kleine receptie.

Deelname is gratis, wel inschrijven bij: Rony Van Oosterwijck,

rony.sport@telenet.be of 0495/92.31.55.

Belangrijk!

Inschrijven voor de GroenPlusactiviteiten in het Vlaams Parlement is verplicht om veiligheidsredenen.

Dit kan via een formulier dat je vindt op de website. Ga naar <https://www.groen-plus.be/agenda>, klik op de activiteit in kwestie en klik dan op 'inschrijven'. Zo krijg je een formulier op je scherm. Als je het ingevuld hebt, klik je op 'submit', dan is het o.k.

Je kan ook e-mailen naar lieve.snauwaert@gmail.com, of haar schrijven: Lieve Snauwaert, Romeroplein 8/302, 2200 Herentals, met volgende gegevens: naam, voornaam, e-mail, adres, geboortedatum, je vragen of voorstellen.

Oost- Vlaanderen Bezoekt Doel

... en stelt zich de vraag:

'Wat betekent de Antwerpse haven voor het Waasland?'

Dit bezoek schetst een stuk geschiedenis van Fort Liefkenshoek, de loop van de Schelde, de impact van de oorlogen op Doel en omgeving, maar het bezorgt ons ook een kijk op de streek rond het dorp, of wat ervan overblijft. Gegidst bezoek aan het Fort, de Waaslandsluis en het Deurganckdok. Een bus voert ons langs het Verdronken Land van Saefthinge, door de polders

en het natuurcompensatie-gebied. Warme maaltijd in Kieldrecht (vlees, gevogelte, vegetarisch?) Wandelen door Doel doen we van 13.30-16.30 h. We ronden af met koffie en gebak in Posperpolderdorp.

Wanneer: zaterdag 27 mei, 10 uur stipt! Waar: achterkant station Sint-Niklaas. Terug daar: 18 h. Bijdrage: € 30 (bus, lunch & drankje, koffie & gebak, gidsen). Inschrijven: Voor 10 mei, via graziedr@gmail.com of 0476/24.90.93, met vermelding 'vlees', 'gevogelte' of 'vegetarisch'. Let wel: Maximum 48 deelnemers, snel zijn is de boodschap!

GroenPlus telt ruim 2.000 leden en daar zijn we blij mee. Maar er is altijd plek voor nieuwe, enthousiaste 55+. Ben je ook geen stilzitter en spreekt een gezond en veilig leefmilieu tot je verbeelding? Of kom je graag onder de mensen? Dan vind je zeker je gading bij GroenPlus. Word lid van Groen – het 1ste jaar gratis! – en als 55+ ben je automatisch lid van GroenPlus.

Zend een mailtje aan zilverblad@groen.be, of geef een telefoontje aan Walter Decoene, 0487/68.29.45.

Verantwoording

Tenzij uitdrukkelijk vermeld, berust de verantwoordelijkheid voor artikels en standpunten die in het Zilverblad verschijnen bij de steller ervan. Wanneer het een mening betreft die afwijkt van het partijstandpunt zullen beiden worden vermeld.

Colofon

Zilverblad is een uitgave van GroenPlus en verschijnt 4x per jaar: in maart, juni, september en december. Gedrukt op cyclusPrint papier van 100% gerecycleerde vezels.

Verantwoordelijk uitgever: Hugo Van Dienderen, Sergeant De Bruynestraat 78-82, 1070 Brussel.

Eindredactie: Walter Decoene.

Werken mee aan dit nummer:

De Wilde – Jo Verwimp – Rita Van de Voorde – Walter Decoene – Marleen De Vry – Frans Coenen – Elle Verloy – Catherine Stepman – Mieke Vogels – Luc Lamote – Tania Solomaniuck – Hugo Van Dienderen – Frans Roggen.

Redactieraad: Catherine Stepman, Elle Van Loy, Frans Coenen, Frans Roggen, Hugo Van Dienderen, Joris Willaert, Marleen De Vry, Rita Van de Voorde, Tania Solomaniuck, Walter Decoene.

Foto's: Jo Verwimp – Karen Maes – Rita Van de Voorde – Marleen De Vry – Walter Decoene – Elle Van Loy – Tania Solomaniuck – Frans Roggen

Druk: De Wrikker cvba / Berchem - www.dewrikker.be

Op het internet?

Natuurlijk. Elk nummer verschijnt op de www.groen-plus.be, de website van GroenPlus. En je vindt er ook nog heel wat andere interessante informatie.

Uitschrijven voor de papieren versie kan, met een brief(kaart) aan: Redactie Zilverblad, p/a Henri De Braekeleerlaan 47a, 2630 Aartselaar, of een e-mail aan walter.decoene@gmail.com

Zoals moeder; op de fiets

Toen ik voor het eerst met de fiets op vakantie moest, moest ik van ons moeder 's middags bij tant' Angèle gaan eten. Om er op de noen te zijn was ik een pak voor 9 uur vertrokken. Ik arriveerde gelukkig nog voor het vieruurtje. Miserie tot in Loksbergen. Lier, Aarschot, de berg op in Scherpenheuvel: gietende regen. De 20 km/uur die ik volgens ons moeder gemakkelijk kon halen, heb ik nooit gehaald. Van mijn leven niet.

Een sportieve tante, ons moeder zaliger. Van haar werd gezegd dat ze liep voor ze kon stappen. Dat zat in haar genen. Wij hebben zelfs een Olympische kampioen in onze stamboom zitten! Om haar broer te gaan helpen in de winkel fietste ze over en weer van Loksbergen naar Deurne. 140 km zonder kilometriek! Zo deden zij dat daar op de buiten. Ze fietste met haar zussen ook naar Brussel om paaseieren te halen voor de winkel. 'Volg mij maar', had ze geroepen. En ze reden zij op één rij de gracht in. In de jaren '30 volgden ze nog hun leiders! Vol grappen en grollen, dat mâke van mij.

In de jaren '50 trok ons vader, zoals de meeste winkeliers, met zijn fiets naar de vroegmarkt. Of met de triporteur, zoals Fons den Boer. Je zag bij ons in de buurt amper auto's. Stel je voor: mei 1960, een zondag rond 9 uur 's morgens. Een manneke van 7 er wat drukker, want vlak voor ons deur was de terminus van tram 2. Die kwam van Hoboken (waar de boeren stront koken).

poseert naast een auto, kerkboek onder zijn oksels. Op heel de Suikerrui is er geen auto te zien. Drie fietsers en twee 'mensen' aan de overkant, onder de dikke madammen van Jef Lambeaux. In het seizoen was het

Wij kenden iedereen in de buurt, Jeanneke van de Mercator, Betty van de Camina, mijnheer en madam Janssens, en natuurlijk de Blonde van de souvenirwinkel. Ondanks het bieftukkensocialisme stond dat vlees zelden op het menu. Achteraf gezien was dat toch maar ongezond, zoals de frieten bij de Hollander in de Hoogstraat.

Wij hadden geen auto, geen tv geen ijskast en geen badkamer. Maar gelukkig dat we waren! Gelukkig? Geklaagd werd er even goed. We hebben ook nooit zo hard gelachen dan toen we bij de Blonde op tv hoorden 'dat er in Amerika katten- en hondenvoer uit blik werd verkocht'. Mâke kon er niet mee lachen toen de eerste supermarkt op de Groenplaats openging. Ze wist direct hoe laat het was en deed een pension open aan de andere kant van 't stad. Water en bier, en paardenbiefstuk werden gebracht. De was werd opgehaald en tegen 1970 reed ook de melkboer met een camionette. Mijn dochter vindt dat het verboden moest zijn om meer dan 1 auto per gezin te hebben. 't Zou al veel geven, maar ik wil meer. Supermarkten afschaffen, meer buurtwinkels, meer fietsen en veel trein-tram-bus. 't Mag gerust wat kosten.

En Koen Kennis aan het hoofd van de Intercommunale voor Autovergunningen. De mensen op de fiets en de middenstand op de triporteur. Zeg dat ik het gezegd heb.